

Das Latweeschu lauschu draugs.

1833. 20. Januar.

3fcha lappa.

Zaunas sinnaß.

No Rihges. Mußu puffê pagahjuschas mandages wakkarâ pulksten' feschôs daschi laudis irr redsejuschi pee debbes stipru sibbeschanu, bet pehrkonu naw dsirdejuschi.

Dezember-mehnesi Latweeschu jauneklis, kas ne taht no Rihges us sem-mehm dsihwo un tahs grahmatas, kas winnam rohkâ nahk, arween' ar prahtu un apdohmu lassa, mums grahmatinu irr rakstijis, kurrâ winsch waiza, woi ta luhdsama deena, kas zittôs gaddôs Widsemneekem arween' ta peekdeena preeksch Uewentes irr bijusi, schinnî gaddâ teescham ta festdeena buhschoht, jeb woi drikketajam effoht missejees tannî kalenderi, kurreu winsch sew pirzis? Arri to winsch labbpraht gribbeja sinnaht, woi schinnî gaddâ ta pirma mehnes-aptumschoschana buhschoht 19tâ Zuhli woi 20tâ Zuhni? jo tannî paschâ kalenderi winsch effoht atraddis, ka peelikkums fakka: buhschoht 19tâ Zuhli un ta ihstena laiku-grahmata atkal fakka: buhschoht 20tâ Zuhni. — Drikketajam schinnî gaddâ gan daschôs kalenderôs abbâs weetas teescham irr missejees; tapeh3 meh3 teem Latweeschem, kam tahdi kalenderi irr, pee laika to sinnu dohdam, ka ta luhdsama deena arri schinnî gaddâ, rapate kâ lihds schim, ta peekdeena buhs, un ka pirma mehnes-aptumschoschana 38 minutes peh3 puffnaktis gaddisees, 19tai Zuhli iseijohht, 20tai nahfoht.

No Leipziges pilssehtas, Sakfchu walsti, Wah3 semmê. Dhtrâ Janwar-deenâ preeksch puffdeenas starp puffzell' un trihsweerenel us weenpadsmit tannî aprinkî semme tik stipri trihzeja, ka glahschu lohgi skanneja, pihppe, kas pee lohga stahweja, nokritte semmê, un laudis istruhkuschî, no mahjahm skrehje ahrâ.

No Londones pilssehtas. Tur gudis kungs ne fenn irr isdohmajis, kà, kad fuggis juhrà seklam usgahjis, tohs fuggu-landis warr glahbt. Winsch trihs leelus dehtus krustiski weenu pahr ohteru leef, leelas tukfchas muzzes teem appakfchà leef peekalt un leelahs, ka ar to itt drohschi fuggu-landim warroht palihgà eet, arri paschàs tahdàs weetas, fur pee kalnaina krahta wehtras laikà zittas laiwàs drihs eetu pohstà. Londonè winna skunsti jau isprohwejuschi un Parihse winsch jau sawadu gohda-makfu irr dabbujis.

S t a h s t s.

Salam. mahz. 4. 9. 10. 12. Diwi irr labbaki, ne kà weens. Wai tam weenam, kad tas triht; jo ohtra newa, kas winnu uszell. Un ja kas to weenu pahrwarretu, tad tee diwi tam warr pretti stahweht: un weena trihstahrtiga aufla ne tohp drihs farausiita.

Tschetri brahli jehschu weenà paschà zeemà, tatschu dsihwoja eenaidà, zits zittu ne eeraudsidami. Winnu tehwa brahliis, to redsedams, lohti noskummahs firdt un dohmaja: Tà tas ne warr wifs palift; winneem tà jadsihwo, kà brah-teem nahfahs. Tapedz winsch wiffus tschetrus aizinaja pee fewi, ne weenam ne fazzidams, ka tee zitti tanni paschà stundà arri tur atnahkschoht. Altnahze weens un ar labbu prahru tur palikke. Altnahze ohterajs un nu abbi jau nehmahs aisfkreet; bet tehwa brahliis luhdse, lai drufzin' wehl pagaida. Altnahze treschajs un beidscht zettortajs, un tehwa brahtam waijadseja ikfaru gauschi luhgt, ka tik wehl brihtinu pagaidija. Tad winsch tschetrus behrsu kohzinus atnesse, tohs salikke kohpà, ar strikki zeeti fasehje un wezzakam brahtam pasneedse, luhgdams, lai luhko, woi warroht pahrlaust. Schis lohziija un lohziija un ne spehje eelau-siht. Tàpatt arri neds ohteram neds zitteem isdewahs tohs faseetus kohzinus pahrlaust. "Nedsheet!" tà nu tas wezzajs fazzija: "Kad wiffi tschetri kohzini wehl zits pee zitta klahit irr un tà kohpà paleef, tad juhs welti nopuhleseetees tohs pahrlaust. Bet atraisisim tohs, woi tad ne spehseet tohs pahrlaust?" — Ifka-tris brahliis, weenu kohzinu dabbujis rohkà, itt weegli to pahrlausija. "A re! weegla leeta weenu lausiht; bet ko tad ar wiffu warru esseet spehjuschi, kad tee wehl bija kohpà? Nu, un juhs brahli, weena tehwa un weenas mahres behrni, zits no zitta ne gribbat sinnah; itt kà sweschineeki juhs dsihwojeet un ar to eenaidu, kas juhsu starpà, arri wehl zittus zilwekus apgrehjinajeet. Leels grehks

un fauns! Woi zilweks gan warr istift bes zitteem un woi wisseem, ihpaschi brakteem, ne nahkabs, zits zittam labbpraht palihdseht? — Weens pats mas fo warr padarriht, bet kad zitti tam palihds un ar winnu sabei drojabs, tad tam arri weeglafi nahkabs, behdas un gruhribas panest. Pasneedseet tapehz mihligi zits zittam rohku un dsihwojeet jel us preekschu ta, ka brakteem pee klahjabs, "tschakli buhdami to weenadibu ta garra fargabt zaur to faiti ta meera." (Ewes. 4, 3.) — Wissi tschetri brakti, ar labbu prahtu usklaufijuschees, zits zittu apkampe, ar affarahm zits zittam mihlestibu un palihgu us preekschu fohlsija — un wissu zauru muhschu tohs tschetrus fohzinus wairs naw aismirfuschu.

Kweefchu = gaudini.

16. Swehtiba no kneepaddatahm.

Daschs kneepaddatu turr par neeku un labpraht ne mugguru nelohka, to no femmes pazelt. Tomehr zittu reisi no kneepaddatahm dauds krekli schusti nabbageem! — Zittkahrt diwi schihdu-puikas fur ween atrasdami kneepaddatu woi nu pilssehtas eelâs woi istabâs to allasch pazehle un kad buntite bija kohpâ, tad pahrdewe un naidu lifke pee tahs, fo kahdahm reisehm bija dabbujuschi eeschpinkotu. Kad nu schee dsirdeja par nabbagu zilweku, ka tam ne krekla neesfoht, tad no sakrahtas naudas kreklu nopirke un pehz tam jo uszichtigati wehl mekteja pehz addatahm. Par to wez-zaki un zitti gohda - laudis ta preezajuschees, ka pee scha behrnu - krahjuma no sawas pusses naudu peelikfuschu un spreesids laifds nabbageem kreklus nopirkuschu. Ur laiku tif dauds naudas pee to samettuschu, ka dselses - lahde bija jakal krahjumam, bet wispehdigi tif dauds preezigi deweji raddabs kohpâ, ka sagahje ihpaschâ beedribâ pehz plifku kauschu apgehrbschanas, fur skrihweram pee to ween bija jastahw, ka samestas dahwanas un isdohtas drehbes grahmata farakstija. Allasch ussahkums bija bijis no kneepaddatimahm! —

Ro dohmajeet: woi scheem schihdu puikahm nebuhs weenreis tahdi wahrdi dsir-dami: es biju pliks un juhs essat manni apgehrbuschi? (Matt. 25, 36.)

17. Sahles preeksch subditajeem.

Zittâ weetâ bija wihrs, kam dsihwofchana gabje krittumâ. Par to schim lohiti flumisch prahts zehlahs un jo tas wairak nofkummahs, jo tam masak isdewahs. Gan winna gohdiga tizziga seewa to eepreezinaja un drohschinaja, gan ar affarahm luhdse, lai meerâ dohdabs, — wiensch jo deenas wairak nodewahs itt samiffuschahm dohmahm. Tau seewinat paschai prahts grihb palikt samiffis, tad Deews dohd labbu padohmu.

No rihta zehlfuees schi leekabs jo dohmiga un behdiga wehl par wihrn. Wiensch praffa: kas wainas? Seewa atbild: man scho nakt' rahdijabs sapni, ka Deews kungs nomierre un tee swehti engeli to paglabbaja. Tad wihrs pirmu reisi atkal pafmedamees salka: aufche! woi nesunt, ka Deews newarr mirt? — Schi pretti: woi teescham? woi Deews newarr mirt? — Ka nu ne, aplama seewa; kaunees, ka wehl waija! — Tad seewa: un tu, wihrin, to sinnedams, tomehr us winnu negribbi

patantees? — Woi tad no winna naw rakstihes, ka winna schelastiba paleef muhschigi? — Woi winsch wairs putnus gaisâ nebarro un puffes laukâ neapgehrbj? — Wo tu nemahki wairs dseedah: no Deewa neatkahpschohs, Deews man arr neatstahs? —

Èè bija wihram fo kaunetees ar sawu gudribu! — Winsch pasemmojahs un Deews winnu pazehle, — winsch pazehle sawas azzis us augschu un Deews atgreese sawu schelastibas-waigu, — winsch tizzeja un Deews fwehtija.

— 1m —

Ehrgla spreedums.

Kahds zihrusis
Bij dseedajis
Zai wallodâ
Wissjaukakâ
Ko gudree proht,
Schohs eelihgsmohht;
Arr mahziteem
No putnineem
Ko isteikdams,
Kas peenemmams
Un mohdina
No meedsina
Zohs kuhtrakus
Un gullofchus.

Bet putnini,
Kas naidigi,
Zo nolikke
Un isfauze:
"Gan jauki ffann,
Bet ne tiht man."
Zeem fazzija
Pats ehrglis tâ:
Zums putnineem
Zif naidigeem
Zai wahrnimas
Welf meldijas;
Zuhf sinahdejeet,
Ko — nemahfeet!" —

— 9 —

Imas un 2tras mihtlas usminna: Plehschi.)

3fcha mihtla.

Kahda wehl schodeen esnu, rihtâ wairs ne buhschu. Tad pee zitta galda fehdischu, zittâs mahjâs dsihwofschu, zittu wahrdu dabbuschu.

Sluddinafchana.

Kur Latweefchi deenestu warr dabbuht?

W i d s e m m ê.

Lohruppes muishâ, Sigguldes basnizas walfki, weens dahrsneeks, kas wehl puifis. Skaidraku sinnu warr dabbuht woi turpatt muishâ, woi Rihges pils fehtâ Elsterkunga Sesemann nammâ pee Massel-eelas.

Drihw drikkht. No juhrmassas-gubbernementu augstas waldischanas puffes:
Dr. C. E. Napierfky.